

Nepodpisan se dopis ne tiskaju. Prispelana se pisma, oglašiti... tiskaju po običnom cjeniku...

Komna list nedodjele na vrijeme, neka to javi odpravništva u otvorenu pismu, sa koje se ne plaća poštarine, ako se izvana napiše: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Sljepom raste malo stvari, a nesloga sve pokrvari. Har. pol.

Iskazi svakog čovjeka na cijelom svijetu. Dopisi se nevrataju ako se ne tiskaju. Najbližegovani listovi se neprimaju. Predplatni i postarinski stoji 10 for. za sedmica 20 for. na godinu. Razmjerno for. 20/1 i 1 na pol godinu. Izvan cenzurne više postarizina. Na malo jedak broj 5 novč. Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farseto br. 14.

XXIII. glavna skupština

„Bratovštine hrvatskih ljudi u Istri“ obdržavana u Kastvu dne 24. septembra. 1896.

U uređeni sat sakupio se u prostora „Narodnoga Doma“ dostatan broj članova „Bratovštine“, da prisustvuje godišnjoj glavnoj skupštini. Društveni predsjednik glasnica veleč. gosp. Ante Turak ustanoviv ponajprije, da je dostatan broj prisutnih članova, otvori skupštinu aliadaćim po prilici nagovorom:

Veleštovana gospodo!

Svesrdni vam pozdrav i hvala velika, što ste se pozivu odazvali i u tolikom broju pristupili k današnjoj glavnoj skupštini „Bratovštine hrvatskih ljudi u Istri“.

Došli ste amo, da od odstupajućeg odbora čujete izvještaj o djelovanju i napredku društva tekom minule godine, da izaberete novi odbor i da se posvjetujete o načinu, kako bi naša „Bratovština“ još bolje napredovati mogla.

Sa dohodkom „Bratovštine“ možemo biti prilično zadovoljni. Prinosnika imade dostatan broj, nu najveći prihod daju društvo darovi, sakupljeni u raznih prigodah. Bilo je rodoljuba, koji su se i većimi svotami sjetili našeg društva.

Nadam se, da „Bratovština“ i unapred neće zaostati, a nebi niti smjela, jer svakim danom raste broj naše učeće se mladeži. Ufamo se pako, da će ova mladež kad jednom stupi u javni život biti od pomoći našem hrvatskom puku u Istri i očekujemo, osim toga, da će se tada sjetiti i naše „Bratovštine“ ne samo rieđu, nego i rukom darovnicom, osobito oni, koji su u svoje vrijeme od nje podpore uzivali.

Pozdravljam vas, gospodo, opetovano i kličem: Da Bog poživi sve prijatelje i dobročinitelje našega društva. Živili!

Nagovoru i pozdravu g. predsjednika odazvali se skupštinari burnim živio!

Nakon toga pozove predsjednik društvenog tajnika g. M. Šepića, da pročita svjje izvjješće o djelovanju odbora

tečajem minule društvene godine t. j. od 19. septembra 1895. do 24. septembra 1896. Ono glasi:

Slavna skupštino!

Na posljednjoj glavnoj skupštini naloženo bje odboru, da sazove izvanrednu skupštinu, prije nego li razpiše ovogodišnje podpore, u svrhu, da se ista izreče ili za dosadanju praksu pri dieljenju podpore, ili za stalne veće podpore. Odbor je imao na misli taj nalog i dobru volju, da ga izvrši, ali toga nije mogao. Da se izvanredna skupština nije sazvala i da se je podpore dielile polag dotadašnje navade, krivo je ponajviše to, što nije bilo vremena, da se stvar prije prorješeta u odborskoj sjednici, buduć je bio uvijek odsutan jedan ili drugi odbornik, zapriečen poslovij svoga zvanja; ostali pak članovi nisu htjeli u toj stvari nagli, već su držali, da ju je najzgodnije riešiti u današnjoj skupštini, u kojoj se i onako imade razpravljati o promjeni društvenih pravila.

Čim je bila ustrojena hvalovriedna „Družba sv. Cirila i Metoda za Istru“, moglo se je opaziti, da naša „Bratovština“ iz razumacihih razloga ne napreduje onako, kako je napredovala, dok je sama bila. Ove godine ne možemo i ne smijemo tajiti, imala je veoma loš prihod. Odbor bio je prisiljen podpore stegnuti na ciglih 512 for. i pri tom se kapital nije povećao za bog zna koliko, dočim se je u prijašnjih boljih godina razdijelio do 1000 i više foriatih i još je k tomu društveni kapital skoro bi rekao nečekivano rasao. Članarina i oprosti od čestitanja umanjuju se godimice, dočim su darovi u raznih veselih i žalostnih prigodah pojedinačah i celihih društava najunosniji prihodi. Nama bi trebalo osim revnih povjerenika, još posebnih zagovornika, koji bi u raznih prigodah u svojem okolišu upotrebili zgodan čas, da preporuču „Bratovštinu“ i za nju štogod sakupe. Povjerenici „Bratovštine“ mogli bi za društvo mnogo učinili, al su žalibože riedki, koji se pokazuju marnimi i požrtvovnimi. Kao takove dužnost mi je ovdje spomenuti gg. Katalinić Jeretova u Zadru, Brozovića u Vrniku, Jedrlinica u Omišlju, Mužinu u Dubašnici i Jelušića u Berseču. Ovi su „Bratovštini“ upravo na dižu; kamo sreće, da bi se i ostali u nje ugledali!

Od društava i pojedinaca, koji su tekom ove godine rukom darovnicom „Bratovštini“ pritekli u pomoć, vriedno je, da ovdje barem sliedeće napose navedem: Veselo društvo kod dra. Krtića u Matuljih sakupilo 8 for. 65 novč. — Gosp. Kučić iz Perenići (obćine Kastav) poslao je iz južne Amerike 10 for. — Velečeni

gosp. Vjek. Spinčić, narodni zastupnik, darovao je društvu 50 for. prigodom smrti nezaboravne „mu majke. — Na dan pokopka majke narodnog zastupnika Vjekoslava Spinčića njegovi štovatelji sakupili u Kastvu 20 for. — Dna 18. jenzra nakon svršenih obćinskih izbora u Kastvu sakupljeno je u Kastvu u veselom društvu 21 for. 70 novč. — Prigodom blagoslovljenja sv. križnoga puta u Klani dne 17. jenzra sakupljeno 4 for. 60 novč. — Visokorodni gospodin Vladimir pl. Kukuljević Sakcinski prigodom smrti strica Ladislava darovao 10 for. — G. M. Perić priposlao društvu 5 for. — Dr. Ivan Banjavčić mjesto vienca na odar rodoljubu Babiću darovao 10 for. — Rodoljubna dionička tiskara u Križevcih sjedla se je i ove godine našeg društva i priposlala 8 for. 73 novč. — Isto tako izkazala se hranilnica i posujilnica u Kopru sa darom od 25 for. — Njeki rodoljubni zemljak rodom iz Lipe, koji ne želi biti imenovan, poslao je društvu znatnu svotu od 75 for. — Dragutin Hut vojnički župnik u Zagrebu 5 for. — Prigodom mlade mise Fraua Jurinčića u Kastvu sakupljeno 14 for. 30 novč. — Dr. Mile Magdić, mjesto vienca na odar Starčevića 5 for. — Monsignor Vinko Zamlić darovao je društvu svoju dionicu „Narodnog doma“ u Kastvu nominalne vriednosti 100 for. Svim ovim i ostalim ovdje nenavedenim budi ovdje izrečena najrdarćinja hvala. Živili!

Osobitom radošću imam spomenuti, da je blagopokojni g. Babić, veletržac u Sarajevu i darežljivi rodoljub, oporukom ostavio sav svoj imetak raznim narodnim društvom, a medju timi i našu „Bratovštinu“ podario sa znatnom svotom od 5000 for. Žalibože stvar se je poslie smrti pokojnika prikazala zapletenom. Dao Bog, razplela se na korist onih društava, kojim je veliki pokojnik namjenio svoje imanje. Uvjeren sam, da govorim iz srca svih vas, ako predlažem, da se tom velikom pokojniku uvrti u zapisnik harna upomena i da mu kliknemo: Lahka ti bila donaća gruda, koju si toli žarko ljubio! (Slava mu!)

Tekom ove upravne godine odbor je imao tri sjednice i to:

Prvu neposredno iza posljednje glavne skupštine u svrhu konstituiranja. Druga dne 5. maja t. g. radi razdijeljena podpore. Pošto je društveni prihod bio veoma skroman, morao je odbor odbiti mnogomolitelja, komu bi u boljih prilikah bio molbu uvazio. Okolnosti su sada za „Bratovštinu“ takove, da mora sa dieljenjem podpore veoma škrtariti; preporuča se podata p. n. gg. skupštinarom i svim prijateljem društva, da u svojem okolišu svjetaju učeđoj se mladeži, da ne molu nego

onaj, komu je zbilja velika potreba, jer društvo ne može mnogim nego samo po mrvici dieliti, dočim bi njekolnici barem priličnom svotom u pomoć priskočilo.

Svih molitelja bilo je 70; od tih podielila se podpore najim 40 i to:

- a) Secularnim djakom. 1. Br. Fr. (Bregi) pravnik u Zagrebu for. 20. 2. Š. I. (Pula) sluš. fil. u Zagrebu " 20. 3. G. A. (Poreč) sluš. medicine u Beču " 20. 4. C. Gj. (Poreč) pravnik u Beču " 20. Ukupno for. 80. b) Gimnazijalcem. 1. D. I. (V. — R.) for. 10. 2. D. A. (O. — R.) " 10. 3. P. M. (V. — R.) " 10. 4. B. I. (V. — R.) " 10. 5. O. I. (P. — R.) " 10. 6. M. V. (P. — R.) " 10. 7. N. Fr. (B. — R.) " 10. 8. M. I. (R. — R.) " 10. 9. B. M. (V. — R.) " 10. 10. V. P. (M. — R.) " 10. 11. F. A. (O. — R.) " 10. 12. B. I. (O. — R.) " 10. 13. M. A. (P. — R.) " 10. 14. J. K. (B. — R.) " 10. 15. G. I. (S. — R.) " 10. 16. I. M. (L. — R.) " 10. 17. F. M. (P. — R.) " 10. 18. I. R. (T. — R.) " 10. 19. Ž. P. (B. — S.) " 10. 20. K. A. (O. — S.) " 10. 21. M. N. (P. — P.) " 10. 22. I. S. (P. — P.) " 12. Ukupno for. 222.

- c) Učiteljskim pripravnicom i pripravnicom. 1. Z. A. (M. — K.) " 10. 2. R. K. (K. — K.) " 10. 3. K. I. (D. — K.) " 10. 4. F. M. (M. — K.) " 10. 5. V. A. (B. — K.) " 10. 6. M. J. (K. — K.) " 10. 7. B. Fr. (B. — K.) " 10. 8. O. A. (P. — K.) " 10. 9. L. G. (S. — K.) " 10. 10. M. I. (M. — K.) " 10. 11. I. F. (K. — K.) " 10. 12. M. I. (P. — A.) " 10. 13. Z. I. (L. — A.) " 10. 14. S. I. (K. — G.) " 10. 15. M. F. (B. — D.) " 10. Ukupno for. 150.

- d) Učenikom c. kr. pripravnicu u Kastvu. 1. B. I. (L. — K.) " 10. 2. K. M. (M. — K.) " 10. 3. F. A. (S. — K.) " 10. 4. F. A. Fr. (S. — K.) " 10. 5. I. M. (M. — K.) " 10. Ukupno for. 50.

PODLISTAK.

Dvie mrvice iz moje školske torbice.

(Nastavak i konac).

2. Na svojem putovanju bio sam i u Osoru. To je znamenit grad, samo je čudno, da neuziva prava, koja inače gradići uživaju. Ali ovog puta Osor će dobiti priznanje. Bilo je naimo otvoren natjecaj za mjesto učitelja. U oglasu bijaše izrično rečeno, da natjecatelji moraju da budu usposobljeni i u hrvatskom jeziku. Rek bi, da se nije našao nitko, koji bi imao te uvjeta. Odvažna gospoda osoraka se ne plaše, nego poručuju „Urbi et orbi“ u židovskom „Il Piccolo“ od dne 8. lipnja t. g. sliedeće, što ću u originalu talijanskom vjerno navesti:

(Per i maestri elementari). Il Municipio di Ossoero, nell'isola di Lussino, richiama l'attenzione dei docenti sul concorso aperto per coprire i posti di maestro di III categoria presso le scuole miste di Ossoero e Neresine (sezione italiana) con lingua d'insegnamento italiana ai quali vanno

congiunti gli emolumenti legali, più il contributo stabilito dal Comune di Ossoero di fior. 100 annui per ognuno pagabili dalla cassa comunale in rate trimestrali posticipate.

Perchè i maestri non si lascino impressionare dalla condizione messa nell'avviso di concorso, della conoscenza della lingua slava, il Municipio di Ossoero crede opportuno d'avvertire il personale insegnante, che non annunziandosi maestri con la doppia qualifica linguistica, come sembra essere oggi il caso, i posti potrebbero essere conferiti anche a maestri con la sola qualifica della lingua italiana essendo questa, e non altra, la lingua d'insegnamento nelle dette scuole.

Il Municipio di Ossoero počinio je ovim barem tu nespretnost, da je javno priznalo, kako se postupa kod imenovanja stanovitih učitelja. Tu se napokon ne gleda niti na to, da li natjecatelj ima uvjeta, koje bi morao imati po oglasu navještaja. — Doznao sam u Osoru da se je zbilja natjecao jedan učitelj, koji ne pozna ni rieči hrvatske. I on će biti dakako imenovan. Kasnije sam na svojem

putu po otoku Krku doznao, da se bijaše natjecao jedan učitelj za nekoje mjesto, pak su mu molbu vratili neuslišanu per motivi di principio, jer da je jedini natjecatelj. I onaj za Osor je jedini. Jednoj drugoj privremenoj učitelji, koja se bijaše natjecala za stalno mjesto, vratili su molbu per motivi di principio, jer da je jedina se natjecala. A dapače, jer je ona udata sa učiteljem one škole, kod koje i sama privremeno službuje, u odgovoru joj se natuknulo, nek bude zahvalna, što ju se trpi i privremeno u službi, dok je ona učiteljeva supruga. Krsti se pope, a udala se dozvolom školskih oblastih! Što je već ova? Ništa nova, stare diple, kad se radi o hrvatskih učiteljih.

Ova učiteljska sada nije mogla biti stalno imenovana, jer je supruga učiteljeva i per motivi di principio, a godine 1887. mogli su biti stalno imenovani za Susačku školu jedini natjecatelji N. M. i J. M. muž i žena. I u Dragi bašćanskoj su mogli službovati muž i žena, dvojica stalno u službi namješteni. Pak neka nam reku, da se tu no radi i po babu i po stričevima.

Radi će nam, komu je što krivo, nek se uteče. Ili, dakako, nek piše utoke, kad je već kod nas zavladao takav sistem za hrvatske škole i za hrvatske učitelje.

Prad par godina natjecala se je za učiteljska za neko mjesto, za koje se zahćevalo i usposobljenje za talijanski jezik, dok škola bijaše hrvatska. Odbilo joj se molbu, jer da neima svih uvjeta, što ih oglas natjecajca iziskuje, premda je ona imala svjedočba, kojima je mogla dokazati, da poznaje dobro talijanski jezik, dapače da je i službovala kod jedne talijanske škole. Sve nije pomoglo, ona nije imala usposobljenja, kako se zahtijevalo u oglasu natjecajca — i ona nije bila imenovana. Ni ovaj za Osor nije usposobljen, kako oglas natjecajca zahtjeva, pa čemo vidjeti, da li je imao pravo il Municipio di Ossoero, kad je onako pisao. (Imao i Op. Ur.)

Još bi imali kojesta da spomenemo, ali puštamo za sada, dok skupimo točnih podataka, što nam žalibože nećemo biti teško. Dakle hrvatski učitelji, pišite utoke.

e) Učenicima delavske škole u Kastvu. . . for. 10
 1. M. I. (Sr. F. — K.) . . . for. 10
 Po tom je dobilo:
 a) 4 sveučilišna djaka . . . for. 80
 b) 22 gimnazijalca . . . " 222
 c) 15 učit. pripravnika i priprav. . . " 150
 d) 5 učenika c. kr. pripravnice . . . " 50
 e) 1 djak del. škole u Kastvu . . . " 10
 Ukupno . . . for. 512
 Od toga otpada na:
 a) Liburniju . . . for. 180
 b) Kvarnerske otoke . . . " 180
 c) Ostalu Istru . . . " 202
 Ukupno . . . for. 512

Od svog postanka do danas izdala je "Bratovščina" u podpore 10.875.5 Gledokupna glavnica "Bratovščine" iznasa 11.619 for. 53 nrvč. i prema tomu povećala se ove godine za 646 for. 5 nš. Treća sjednica držao je odbor danas do podna radi promjene §. 25. državnih pravila i pregledanja svih §§. u obće. Zaključujem ovo izvješće u nadi, da će "Bratovščina" božjom pomoćju doživiti boljih godina, što njoj svi od srca želimo! Bože daj!
 Nakon kratkih njezinih opazaka uzima skupština ovo izvješće do znanja. (Konac sledi.)

Razgovor

dvih Maloselecev Martina i Mikula.
Martin: Dobar večer, Mikula, nukol povij časod.
Mikula: Bog daj svaki večer. A ča ćeš, da ti povijem; čakul veramente ne fali ni kolo nas, kako ni po druguda, na ja imam svoga posla, pak ne hajem ni znat ča ki laje.
Martin: Ni ja ne gren spicivat okolo, ma nika stvari se i neoteč čuju. Kad je karnaval i fratri znadu za njega zasvim, da ne gredu maskare, tako i oni, ki ne gredu za čakulami, doznanj časod. Ma pustimo to, leh mi povij, si ča čul za electioni? Več je pol leta pasalo, da je steklo vrime ovoj reprezentanci, a jedva sada su se movili. Bi reč, da njim ne gre slabo, kad ovoliko raztežu.
Mikula: Ma tamo neč sam i čul, ali kako znaš i sam dobro, to su gosposki posli, a mi kako da smo njihovi sluge ne smimo se va to pačat.
Martin: Da, da, moj Mikula, tako je puli nas, a zato nam i gredu posli ovako lipo. Ki s gospodu črešnje zoblje, repici su za njega. Neke već držu, kako da je komun njihova baščina, ku njim je otac pustil.
Mikula: Imaš pravo, tako je, valjalo bi se movit, pak učinit malo reda.
Martin: Pustimo na bandu to naše staro valjalo, pak se movmo. I mi smo dobri i za cesara služiti i za diriti plaćat, pak zač nebi bili dobri i za svoji posli regulat? Ja se razjdim kako beštija, kada čujem neki štramboti. Vidis na priliku on gladina leti okolo varajuć svit, neka daju vot njegovim gospodarom, zač da su oni udešali rivn i puti i takove stvari.
Mikula: Ben via, to mu neće niki verovat, zač to svaki razumi, da rivu ni komun udešal, nego guveran, a delasi su ju za pravo reč Hrvati. Anči jenuć san na ravnici deškuri z onimi ljud, ki su rivu delali, i razumil sam, da su prvi ljud i prvi Hrvati. -- Ako budu hodit naprid z lažami, mogu i prevarit kogogod, ma laži ih neće pomoć. Ja nisam tepal, kako bimo rekli, ni za jednu ni za drugu bandu, ma sinoć sam ti prišal delam i našal sam ženu s dvemi prijateljicami, da deškuri od partitov. San šal reč za moju nesriću, da neka tendu svoj posal, a partiti da nisu za žene. Kud češ gore, obljale su me, kako tovara, i da ča sam i ja Talijan, i da neka me bude stran, i da sam zatajil materin jezik i materino mliko, insoma rekla su mi ih svakakovi.
Martin: To ti je ono, ča ja uvik govorim, da bi za nas bolje bilo, kad bi nam žene zapovidale. Ma govormo alavja; nukol reci, s kimi češ ti votat?
Mikula: Da ti pravo rečem, još ne znam, ma neću ni s Talijani, ni s luepi, ni sa ubojicami, ni z onimi, ki su brodi važigali, to sigurno ne!
Martin: Oh ben, to mi je dosta. Niku večer sam pasal spod čitaočice, kad su pivali jednu lipu pismu i veruj, da sam se zgrozil, kad sam čul, kako su zakantali: "Proklet bio izdajnik svoje domovine". Dokle budem živ, neću se dat Talijanom pod noge i neću zatajit ni svoga roda ni svoga jezika.

Mikula: Tu smo dakordo, ufam se, da neću ni ja zatajit ono, ča san. Več je kasno, grem doma, da me fameja ne čeka. Bog Martine, i k letu se ovako pogovorili.
Martin: Bog, Bog, Mikula, lahka noć! Ufajmo se, da čemo se još kipuť pogovoriti i prija ner k letu. Ako ti pride va stanje Karstina pobirat prokure ali napučevat, da votate za Talijane, čapaj metlu. A našim reci, neka budu složni, kako prava slovinška braća.

I z k a z

prinosna na ravnateljstvo "Družbe sv. Cirila i Metoda" za Istru tekom mjeseca rujna:
 G. dja Vrbanić Adela, Karlovac, povjerenica dostavlja: Obrok gosp. Josipa Vrbanića kao člana umeteljitelja . . . for. 30—
 Godišnji prinos g. Josipa Cara mladji . . . " 6—
 Godišnji prinos g. žopnika Nemea . . . " 2—
 Gosp. M. Šorić, učitelj, Kukuljanovo pripisuje prigodom vjenčanja gđice Marije Pavešić sa g. Iv. Tičakom po gđici Štefaniji Šiglić sabranih . . . " 2.40
 "Narodne Novine", Zagreb, dostavljaju svotu, darovanu od obitelji Bobinac mjesto vienca na lies pok. kr. vlad. šumarskog nadzornika Mije Vrbanića . . . " 8—
 Prof. i zastupnik Vjek. Spiničić daruje na uspomeu žalosne smrti Ostromana . . . " 25—
 Kroz ruke gosp. dra. Stangera, Volosko, dostavljeno: dr. Aug. Harambašić, Zagreb, darovanih od uglednog otačbenika trgovca u Sisku . . . " 20—
 Hrvatski radnički klub u Zagrebu dostavlja podporni, pruženu od social-demokratske stranke štrajkujućim radnicima Hrvaticom, a od ovih blagodarno našoj družbi poklonjenu, za proširenja hrvatske svijesti u Istri . . . " 32—
 G. Franjo Radan sakupljenih u Brodu od više gg. . . " 40—
 Dragutin Nanić, Djakovo sabranih . . . " 50—
 Dr. Benko, Petrinja sabranih u veselom društvu u vinogradu M. Gavrilovića sina . . . " 7—
 Stjepan Pavelić, Gospić dostavlja čisti prihod od zabave, pridređene od hrvatske sveučilišne mladeži u Gospiću . . . " 92.04
 Plemenita g. dja Maruša Neuretherova iz Praga pripisuje godišnji prinos . . . " 50—
 Monsig. Zamlić, župnik, Volosko daruje iznos, pripadajući mu za obsozbu mrtvačke svečano mise za pok. M. Babića, naručeno mu po ženskoj podružnici u Voloskom . . . " 5—
 Klub Albin, kapetan u Buzetu pripisuje sabranih od družtva "Bank Jonah and Wahle" . . . " 5—
 Marija Mavrović, blagajnica podružnice ženske u Franciđih dostavlja članarinu za 1896. . . " 7—
 Gosp. Josip Aničić, bogoslov iz Poljane dostavlja iznos, sabran među klerici Hrvati kroz školsku godinu u sjemeništu u Gorici . . . " 42—
 Gosp. Juraj Čvek, župnik u Vараždinu dostavlja sabranih u njegovom domu . . . " 13—
 Gosp. Fr. Zec, Bogović-Dubašnica dostavlja iznos, sabran prigodom mlade mise gosp. popa Andrije Juranica u Sv. Antonu . . . " 8.01

Franina i Jurina

Jur. Ča je zginiul kanfanarski tartufo?
 Fr. Govora, da je ništo pomučno.

Jur. Ter da je govoria, da on nima straha ni od *slipki* ni od *injanantih*.
 Fr. Ili nimel straha ne, nego se ih sada boji, jer sada vide slipi dalje od njega, a *injananti* mu ne viruju već niš.
 Jur. On bi bolje učinia, da bi poša doma kovanje ljupit.
 Fr. Bi poša on bi brižan, ma ga neče, jer su tamo kovanje pretrvdi za njega.
 Jur. Na, ni priko mora da ga neče, jer nemoru tamo ni svoje tartufe razpačati, kamo li te još tuje.
 Fr. Benj njegovi patroni u Porcuć akrebanj, nego da mora tamo još ostati, dokle se dobro spratika, a potle da te ga uzeti sobom, da im pomore kozu muziti.
 Jur. Pazja noga, ma će mu biti tamo dobro.

Različite vesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri sakupljeno bi na carev imendan t. j. 4. oktobra u hajdučki dvorih u Juršićih kod gostoljubivog stola uslied zdravice pred. g. Marinčića for. 11.20, koja svota izručena bi 8. oktobra u pisarni g. dra. M. Laginje u Puli: darovaše sliedeća gg.: L. Križ, N. Kovačev, bugarski vojnički kapetan, I. Škešel, komisar, D. Marinčić, J. Ambrož, V. Šepić, J. V. O. K. J. V. M. V., T. V., A. S., F. G., R. G. Zivili!
 Dvadesetpetgodinjića urednikovanja. Velezaslužni hrvatski rođoljub G. Jura J. Biankini, urednik "Narodnog Lista" u Zadru, te zemaljski i državni zastupnik slavo je dne 4. t. mj. dvadesetpetgodinjić svoga urednikovanja. Član uredništva istog lista g. Šimić napisao je tim povodom u "N. L." krasan članak, osvrvnuv se na 25 godišnje djelovanje dičnoga J. Biankina kao urednika rečenog lista.
 Mnogobrojnim prijateljem i štovateljem neumornog g. Biankina, koji se ga i ovom zgodom bez dvojbe sjetiše, pridružujemo se i mi srdačnom čestitkom i iskrenom željom, da ali onako žilav, zdrav i čvrst dočekao i petdesetgodinjiću svoga urednikovanja sebi na diku, rodu na spas! Izborni sastanak, što ga bijaše sazvalo za prošlo nedjelju političko društvo "Edinost" nije se obdržavalo, jer ga je slavni trčanski magistrat "radi javnog poredka" zabranio. Političko društvo učinilo je potrebite korake za obdržavanje izbornog sastanka dojdne nedjelje u istom mjestu.
 Novi nadzornik. U Lošinj su se pronosi glas, da će skovih dana biti imenovan nadzornikom za talijanske škole u lošinskotom kotaru Dalmatinac Trogrinjan Leopold Piperata. U prilog Piperata su se odanle poslali zemaljskomu odboru odličnih pisama, pak unuju: ako se je kapu skinulo pred "Municipio di Ossevo", još će se ju brže skinuti pred "Municipio di Lusignico". Jada! Liko, što si dočekala, da te Bosna kukuruzom hrani! — Piperata je u malo godina znao tako uređiti školu u Malom Lošinj, da je lanjske godine pri onoj školi bilo 46 po sto ne razredjene djece. Valjda će znati i druge barem tako uređiti!
 Lopovske klevete. Priznajemo rado, da je ovaj naslov i neaparlamentaran i u pristojnom novinstvu neobičan, ali njega će svakako opravdati pred našimi čienjenimi čitatelji ono, što kanimo niže navesti.
 U zadnjem broju smo na uveduom mjestu u članku "Školske klevete" i silepca dokazali, tko je nametnuo našem siromašnom pučanstvu teške školske takse i tko se je tomu zabi i nekti protivio.
 Ipak se je našlo na Koprarsčini — a valjda i drugud — bezobraznih klevetnika i lažaca, koji su među naš puk bacili grdob laž, da su rečeno takse pučanstvu naprtili hrvatski zastupnici u zemaljskom saboru Istra. Našlo se je žalibode nekih i labkovjernih osoba, koje su toj bezbratnoj kleveti talijanskih spletkara povjerovali, pak radi toga molimo naše rođoljube širom Istre, napose gg. svecenike i učitelje, da puku stvar razumne, pa bilo to baš i sa prodikaočice ili u školskih klupah. Istina mora na svietlo prije ili kasnije i laž ne smije nigdje pobjeđati slavo — bezkajano. Talijanska gospoda Istre boji se ne samo našega puka, već i svojih pristasa, koji će teško snati novo breme kano i naš puk. Radi toga valja i talijanskim kmetovom olvoriti oči, neka i oni vide već jednom, da gospoda ne misle dobro za njih niti čute pošteno s njimi.
 Toj gospodi valja skinuti dolje krinku s obrazne koli pred našim, toli pred talijanskim kmetom, pak neka ostanu u svojoj svojoj golotinji svakomu na vidjel.
 Potvrđen zakon. Službeni list ministarstva javlja, da je Njegovo Veličanstvo potvrdilo zakonsku osnovu, orihvačenu u zemaljskom saboru Istre o diobi občine Dolina.

Iz Voloskoga pišu nam 19. t. mj.:
 Sada imademo u Voloskom i Opatiji po glavnim ulicama električnu razsvjetlu, ali ne samo to; nego — kako čujemo, imati ćemo do skora i električnu željeznicu iz Matulja kroz Volosko u Opatiju i Lovran. I ovih dana poduzela se u ime predhodne mjere.
 Dne 27. septembra t. g. imali su "prediti" — legaši — u Lovranu "un divertimento svojigliare", te su tom prilikom imali na svojoj dispoziciji parobrod "Hrvat" ugarsko-hrvatskog parobrodarskog društva na Rieci. Parobrod ovaj pošao iz Zieke u Lovran, dotaknuvši se Voloskog i Opatije. Na Rieci ukrcao se jedno 15 pozvanika "puro sangue" a u Voloskom i u Opatiji svagdje samo po jedan. Nekoji su sa se veoma srdili, št: je "ugarsko-hrvatsko parobrodarsko društvo" poslalo Talijanom parobrod "Hrvat", te da će proći tomu prosvjedovati. Prosvjed da će im bezplatno sastaviti naš "Zoto".
 Predsjednji "Jovane Somiero" ima dopis iz Opatije, u kojem napada poznati dopisnik iz Voloskoga na našeg vrednog načelnika. Izred drugog veli, da naš načelnik postaje svatim danom mršavijim i žućim od jada. Gle, gle beajaj! što se babi hilo, to se babi snilo. Nego što ćemo naši Talijani misle, da ako čovjek postane načelnikom, da se mora odmah na račun občine podebeliti. Tako čine mnogi talijanski načelnici u Istri. E, furbi loro! To se zna, svi ne mogu biti debeli, kao što je bil n. pr. Poncioj Fiat.
 Zemaljski prijednik Gambini u Pomjaju. Koprarski talijanski ne mogu nikako pregovoriti, što su naši Pomjanci sa sebe vrgli teški talijanski jaram, koji ih je kroz desetke godina nemilosrdno žulio i mučio. Neprestano traže zgodu, kako bi onaj čestiti puk u obće, a napose poglavare one občine ocrnili i oklevetali. Sve talijanske novine Istre i Trieste imale su već posla sa občinskom upravom u Pomjaju zahtjevajući, da se naše narodno zastupstvo raspusti, da se imenuje komesara, koji bi vladao — dakako u talijanskom duhu.
 Na mnogobrojne prijave tih *lažopisa* bijaše već činovnika i prijednika zemaljskih u Pomjaju, koji su pregledavali upravu one občine, koja neće valjda biti baš uzorna, ali ni takva, da bi se radi nje imalo raspustiti zastupstvo, ili da nebi bilo i gorih u Istri u talijanskih rukoh.
 Nedavno bijaše obavješćen zemaljski odbor, da je nestalo novca bratovščinah u Pomjaju, da je taj novac pronevjerio tajnik i koješta slična.
 Iz Porečca požuri se u Pomjan zemaljski prijednik g. Gambini, pregleda upravu, napose račune bratovščina i ove nadje tako uređene, da je na tom tajaiku čestitao. On je dakako učinio svoju dužnost, potvrdi se do Pomjana, u u budućnosti — nadamo se — da se u Porečcu neće vjerovati svakoj "babi", koja bude brusila zube okolo naše občine.
 U Malom Lošinj su izložene listine za občinske izbore, koji će se valjda obaviti početkom decembra. Naši prijatelji se spremaju, da stupe na mejdna, a ovo će biti prvi put, da ondje hrvatska stranka kao takova, stupe u izbornu borbu kod občinskih izbora. To je svakako napredak, a od naših prijatelja onamo očekujemo i daljnji koraka. Bez borbe neima pobjede. To smo izkusili do sada svagdje, gdje smo stogod postigli. U borbi je život, u borbi je napredak. Ali našim prijateljem u Lošinj i na treba, da toga spominjemo; mi ih poznamo, pak ne dvojimo, da čemo još s onih strana prije ili kasnije imati i veselih glasova. Služno hrvatska braćo, ne dajte svoje hrvatske starine, tako vam dovikuje ona nevina krv, prolivena nedavno na vašem trgu.
 Iz Rieke pišu nam 14. t. mj. Naš župnik i kanonik g. dr. G. Bedini boravio je već dulje vremena kod Kneippa u Vrišhofenu u Bavarskoj, gdje je tražio lieka svomu već odavna poremećenomu zdravju. Nu mjesto zdravlja vječica ga uprav tamo nemilosrdna smrt. Prečastui Bedini uzviđao je bio na Rieci i po čitavoj biskupiji senjskoj prije tri gaitine silnu prašinu. Št je bio počeo goniti hrvatski jezik iz župne crkve i što se nije hotio pokoriti nalogom tadanjega biskupa senjskoga presvj. g. dra. Posilovića.
 Premda bijaše pokojnik protivnu hrvatskim težnjam na Rieci, ipak nisu sanj odviše marili ni Talijani ni Ungareti riečki. Bio je odviše svojeglav i nepristupan ljudskomu srcu.
 Vječni mu pokoj!
 Ugarsko-hrvatskomu parobrodarskomu društvu na uvazjenje. Od prijateljske ruke iz Liburnije primili smo oštru tužaljku proti upravi ugarsko-hrvatskoga parobrodarskoga društva, koju ne iznašamo u čelosti na svietlo, već se ograničujemo radi pomanjkanja prostora, na nekoje glavnije prigovore, za knjo želimo, da njim

ona slavna uprava čim prije doskoči. Privogara se naime obdenito, da se hrvatskom jeziku na društvenih parobrodih, kod agenata itd. nedaje ono mjesto, koje ga ide po naslovu društva, po moru, kojim parobrodci plovo, po muzevih, koji u ravateljstvu sjede i koji držuju osnovaše. U pojedinih lukah Liburnije, da se većina gospode kapetana više obazire na mig Magjara i Niemaca, nego li na molbe Hrvata.

Mnogi od gospode kapetana, a na nekih parobrodih i ista momčad, da predpostavlja hrvatskomu talijanski jezik. Ovo su obćenite pritužbe, koje preporučamo sl. ravateljstvu, da ih uvazije izvoli.

K uzornoj upravi u Motovunu. U sadnjem smo broju kazali, kako se obćinari u gradu Motovnu tuže na živu obćinsku upravu i kako priznaje sama „L'Adria“, da se nije pod načelnikom g. Tomasi-a (zemaljskog predsjednika) uzorno upravljalo. Stali su smo dakle, da se nešto u obćinskom uredu u Motovnu sakriva, što ne želi talijanski kolovodje Istre, da na svietlo dođe. U toj silnoj podkrepiljuj nas i pisanje glasila zemaljskoga odbora, poročke „dabe“, koja piše u zadnjem broju, govoreći o konstituiranju novoizabranog zastupstva u Motovnu, gdje kaže među ostalim i ovo: „Čestitamo gradu Motovnu (dakle ne obćini. Op. uređ.), koji je znao loš dobro riešiti časovitu krizu, kojom se je dobro odmah nakon dovršenih izbora.“

Premde je ova „babina“ pisanja prilično nejasna, ipak proviruju iz nje koji parkiji, ipak se daje zaključiti, da se je na obćini nešto neobična dogoditi moralo, zbog čega je nastala spomenuta kriza.

O tomu nas potanje obavještenje jedan prijatelj s onih strana, koji, reš bi, da je dobro upućen o svemu, što se je za načelnikovanja g. Tomasi-a u Motovnu dogodjalo. Evo izvješća našega prijatelja, kojemu prepušćamo i svu odgovornost za ovo, što sliedi: „Javljim slavuom uredu „N. Sloga“, da znado, kakav uspjeh ima do sada, pregledavanje razna obćine u Motovnu, gdje bi-davanje razna obćine do pred malo vremena. Imovina obćine izmašala je 80.000 for. po zapisniku predaje bivšega načelnika Andjela Korazza; do sada nestalo je 30.000 for., koje se potrošilo ni simo ni tamo! Do danas se znado za stalno, da je blagajnik i obćinski tajnik Laj G O r a z a, brat pokojnog kanonika Petra, proverejtor svota od 3000 for., to mu je zato sekvestrirana kuća i malo imanje od g. Ant. Corazza, koji je izplatio gore spomenutu svotu, koja do sada fali. Na pregledanje nije još na koncu, te svi su mnjenja, da je nevoljni Corazza više proverejtor, jer je jurve 18 godina blagajnik obćine; on je hotio odalčiti se od kuće, nu ne smije, jer mu to zabranilo oni, koji imaju u rukama moć i bajunete. Samo za „moć i“ govori se, bijaše potrošeno 800 for. u zadnje 3 godine! Skupe su metle u Motovnu; šta si misli pak g. Tomasi sada u Poreču?“

Nedakele budućnost pokazati će, da li je gornja vjest istinita, a nitko zadovoljniji od nas, ako se pokaže, da nije osnovana, jer bi to bilo jedino na korist obćinara.

Izbori za upravno vijeće u Zrenju. Priobitv u zadnjem broju vjest, da će se u Zrenju birati u subotu novo zastupstvo za upravno vijeće, kazali smo, da se u uspjehu unapriod ne može reći ništa, jer će izbor rukovoditi talijanska izborna komisija, a tim je rečeno svo. I nismo se prevarili. U subotu došao je iz Oprtalja obćinski načelnik sa tajnikom, da obave rečeni izbor. Birači sakupilo se u Zrenju koliko nikad do sada. Njša narodna stranka (ili kako tamo vele slovinska stranka) bijaše u ogromnoj većini; sarenjude birači i talijanske podrepnice mogao si na prste pobrojiti. Započeo izbor; glasovao tekar 12—15 birača, a u dvoran kriku i vika, jer izborna komisija rudi, po sudu birača, pristrano i nezakonito. Oni prosvjeduju proti tomu, odlučno zahtjevaju, da se postupa pravdedno, po zakonu.

Kriki birača u dvoran pridružili se i birači na ulici, koji su međutim doznali, kako postupa izborna komisija. Videći vanjski birači, da sa njihove molbe i opomene uzalodne, da izborna komisija ne kanj promjeniti svoga postupanja, odluču, da neidu u dvoranu i da neće birati.

Komisija je čekala badava birače; nitko se neđa u dvoran. Na to kupki komisija svoje spise, a moj ti se načelnik pobere sa tajnikom natrag u Oprtalj, rekav, da će sa birati dojdute subote — čemu ne vjerujemo. Nasih birača da bijaše oko 150, a talijanaških nit 20.

Do izbora dakle nije došlo, čega mi ne odobravamo, jer naši birači morali su k izboru pristupiti — osobito, kad bijahu u ogromnoj većini — pak taj bilježiti sve eventualne nezakonitosti. I tako neka postupaju, ako dođje do mala do drugog izbora.

Ista mjera — dvoji utezi. Ovih dana bijaše za Osor imenovan stalnim učiteljem neki furan Zorzenon, onaj isti, koji

bijaše jedini natjecatelj i koji nije imao ni sve uvjete, koji su se iskali na temelju oglasa natječaja: Vercelle se vi hrvatski učitelji, kojim se redovito vraćaju molbe samo zato: „perché unico concorrente“. I nedavno bijaše u Krku imenovan nadučiteljem neki Tribuson, prema jedini natjecatelj. A vi hrvatski učitelji, pišite utoke!

Iz Lovrana pišu nam 9. oktobra 1896. Da i vanjski malo znaju, da se „grade“ dogaje, evo im pisma gosp. Josipa Vidušića, bivšega lovranškoga sekretara, ko je pisal na poteštariju, zahvaljavajuć se na svojoj službi:

Slavna poteštarijo! Budući se je potpisani obvezal predat još u ovom mesecu komunski posli; budući je bil prisiljen, da piše talijanski za puk, ki zvan nekoliko njih vas slavinski govori: čemu se njegovo pravdo srca, koje tuče za pravice kmeta i težaka, kako i za one mornara i gradjana, neće nit ne sme nikada pokorit; budući, ča se tiče zakona, jedan „potešta“ ne sme promenit zajka od ofcijai, dokle tega ne odluču calo zastupstvo; s teh uzroki ja ovem dnevom prepudam obćinski posli na volju i nevolju mojemu srećemaa nadledniku osvedočen, da s ten korakom branim jedino pravicu i zakonitost, ken krepostim slozim i službu ču do smrti, ljubeš svoj tužni i prevarani slavinski narod do smrti, kako pravi lovranski sin. Smjerni

Lovran, 20. septembra 1896. Vidušić v. r. birni lovranski sekretar.

Gospodin potešta je pročital ovo pismo oberpotešte i svojim milim i sladkim iz gradama vanjskom raprezentantom ni zagnul ni črno ni bela, zač ga je bilo strah, da ne vide, kako su mu šli slepo na vrgan; rekao nije je samo, da j' Vidušić pobegal!

Recite „šijori“ malo a pravo po duše, ako ju imate, ste al nisto obećovali vanjsčakom, da čete njim pisat va poteštariju po domaći — slavinski? A?? Sta! Pak? Ča tako se puk vara? Čekajte, čete beuj račun dat, da vas neđe spasti ni Marino ni Ozoti, ni sva istrijska irendental! A zač niste vanjsčakom prošili pismo Vidušića, ali zač ga niste štampali va „Jovane Grosmieru“, leg ste se kako orebci na lestovica bitili na postenje ovoga vridnoga mladica, ki već valja sam, leg svi vaši Kalabrezi.

Nasi „šijori“ su odlučili, da te i od sada hitat bito i smetje va stari „buć“, ki se zove „Jovane Somiero“, va ken meša glasoviti Coro.

Sedmi Dubrovacki. Na Cresu ne znaju hrvatski! Svojim dopisom od 2. o. mj. hr. 72 poslala je kotarska gospodarska zadruga u Krku onoj u Cresu 2 iztiska oglasa za izlobu govoda, koja se je ovdje imala obdržavati dne 5. o. mj. (i koja je, mimogred bito rečeno, sjajno uspjela).

Predsjedništvo creske zadruge povratilo je svojim dopisom od 4. o. mj. hr. 97 krčkoj zadruzi natrag pomecuti dopis uz opakku, da ga na prima s jedinog razloga, što ono ne pozna hrvatskog jezika.

Taj odgovor riešilo je predsjedništvo krčke gospodarske zadruge kako sliedi: „Primajuć do neugodnog znanja, da g. S. Bolmarčić ne pozna jezika naroda, iz kojeg je potekao i koji jetik imao bi on kao predsjednik gospodarske zadruge za kotar Cres, napučen pretežno hrvatskim življem, dobro poznati, stavlja se među spise!“

Iz Zminja pišu nam 12. t. mj. Nakon šestgodišnje borbe, javljamo vam, da smo dohili pečat i sa hrvatskim tekstom na ovom poštanom uredu. Svaki nepristran znado, da je Zminj čisto hrvatska obćina, nu ipak se govori, da je alpartiska kazala, da je to „porcheria“, koja se je mogla samo u Zminju dogoditi.

Ako je to istina, bolje bi učinila, da se u to ne pača, i da nastoji bolje svoje posla, drugčije bismo joj mogli zasviriti u druge diple. Dali su nam tu mrvicu, a što je potrebije, na to još čekamo. — Ipak imademo ufanja, da će nam dati i brzojavni uređ (telegraf) listonošu, dvoju sveza sa Kanfanarom, jer se je slavno ravateljstvo poštalh iz govora u carevinskom vijeću i opetovnih molba na ministarstvo trgovine, počelo micati.

Brzojav smo imali pred 20 godina, a sada, kad je više promet, ne. Dvoju svezu je slavno c. kr. ravateljstvo nudilo pred 15 godina; listonoša je od najveće potrebe, jer pisma došta krat leže na pošti preko svake mjere dugo, što se je sve dokazalo kod jednoga procesa pred sudbenom oblast.

Što pak da rečemo o samom žinovniku? Od dobrogat tišljara, postao je loš postmajstor; hrvatskoga jezika ne pozna, ili il neče da ga pozna.

Obćina je počela liepo napredovati. Oslobodila je od krvoptija 4 kmeta, koji su plaćali 12—15%, uzajamim im do 2000 forinti uz 6%.

Najčešći žminjski krajal navalo je ovih dana na obćinskoga tajnika, zahtjevajuć, da mu piše talijanski, jer da Hrvati su svi „ignoranti“, na što mu je ovaj odgovorio, da najveć „ignorante i assasini“ nalazi se izmed Genova i Taranta, gradovi, koji stalno njemu nisu poznati, niti zemlja med tima.

(Kako vidite, izpustili smo toga mnogo, jer nam se neće imati posla sa sudovi; ako je sve ono istinito, a vi čitajte sudu ili predpostavljenj oblasti — ili bacite u otvoreno pismo sa potpisom. Op. uređ.)

Za podružnicu sv. Cirila i Metodua u Puli unišio je da zadnjega izkaza: platio Josip Benarić 60 vnc, sakupio mladi pravnik Červar u Poreču 1 for.; sakupljeno na predlog g. K. pri skupštini čitaonica u Puli for. 14-28.

Čitaonica u Puli imala je svoju godišnja skupštinu dne 27. septembra tek. god. Izabran je isti odbor uz malenu promjenu.

„Narodni List“ u Zadru donosa u zadnje doba dopise o odnosjih u Istri, preporuča se našim rodoljubom, da se predložje nanj i da ga čitaju.

Otkrile spomenika Dante-u u Tronju. U nedelju otkrili su u Trentu (južni Tirol) spomenik najvećem talijanskom pjesniku, što ih je bilo i što će ih valjda biti, neumrlom Dante-u.

Kod te svečanosti sudjelovali su što po deputacijah, što brzojavnim pozdravi, svi austrijski Talijani, kojim se pridružile i njihova braća iz kraljevine. Svečanost ne bijaše samo prosvjetna već i politička. Talijani iz raznih austrijskih pokrajinah, očitovali su po svojih prvacih opet jednom svoje narodne težnje i više nego li se to možda sa čuvstvi odanosti i podanlčtva austrijskoga spojiti dače. Tako nas bar nekako je njemačke novine obavješćujuć, da je imala ta svečanost izrazito irendentaličku boju.

Iz Nerezine 12. listopada. Vjerujta nam, gospodine urednice, da ne čitamo ono surado puljsko glasilo, ali ovamo ga primaju neki ter neki Nerezinčani besplatno, pa tako što hoćete, kadgod do nas njegov neugodni voj dopro, osobito ako je što takova napisano iz ovih strana.

Čujemo, da puljski „Oslit“ u velike hvati upravu bivšega šijor Jura! Velika škoda, da avropejke velevalsti ne svrnu oč na muža, koji bi lahko zamjenio bivšega državnoga kancelira Bismarka; ali je Jurava nesreća, da ga slavi onaj, čigova trubesa ne dolaze do neseba, pa tako je ovdje svaki pametan čovjek uvjeren, da „Somjero“ laže. Kavao sreće za Nerezinčane, kojih nas ima do 1300 duša, da bi se za nas „šijor“ Jure žrtvovao i tako neumorno radio kao što radi za svojih dviesta Osorani! Ali branitelji „šijor“ Jura valjda mislali, da se uzorno upravlja tada, kada se znado za nos potezat Nerezinčane kako i kamo hoće, kao što je baš „šijor“ Jure rekao jedne večeri u Šutovoj kući? Zato uale mu časti, a mi se ipak čudimo, da mu gospodin Šule nije pokazao vrata: jer napokon, hoćeš nečeš, i da on je Nerezinčanin; ili možda gosp. Šulo misli, da mu se to može oprostiti, jer da je rečeno, kako bi rekao pokojni barba Zaneto „inter pocula“, ter bi to odmah po domaću razumudilo, da to će reći: da što ljudi trizani misle, to u pijanstvu govore. Da „šijor“ Jure u istinu zna potezat Nerezinčane za nos, ovo da dokražemo. Natrag godina je „šijor“ Jure predložio u obćinskoj sjednici, da se utemelji štipendija za djake, ali čudno da ju je najprvi uživao njegov sin Keko, a iz Keka uživat će ju brzo koji drugi sin! A vi Meladići obćine osorsko putuje u Ameriku! Ako se je povisila plaća liečnika, i da ovaj stanuje u Osoru, sve je Jurovo maslo, da ovomu ne ostane prazna knu, već u njoj bude stanovao liečnik, pa tako je i bilo: a ti nerezinski puče putuj u Osor po liečnika: kad pravo zahtjeva, da bude u Nerezinah, gdje je većina obćinara, središte obćine, koja ga napokon u razmjerju i više plaća, nego li ostala mjesta: a kad tamo, da „šijor“ Juri neostane plaća prazna, ti više puta, o puče, ne udješ niti lieka niti liečnika! U Nerezinah neprestane grade se nove kuće, a na lice mjesta treba da dođe vješt čovjek, kako to zakon zahtjeva: „šijor“ Jure zna, da u Nerezinah ima ljudi za taj posao vrlo sposobnih, ali ipak nepuše drugonaj, već dnevnicu neka se salivaju u njegovu gajufu (žep); tako ti je isto i u dieljenju baštinstva, gdje mu bude dobro naplaćen njegov trud. (Valjda tako i zakon luče. Op. ur.)

Ovih dana po Nerezinah, a navistitito ženske, vikale su, da je potekla poslao niko maršale roditeljem za djecu, koja su dužna pohodajti školu. Gospodin načelnik mudro bi bio učinio, da je sam došao i naučio puk, o čem se radi, pa bi bice zaštedio obćini onaj potrošak štampanih bulotina; orako njegove podrepnice spominju onaj talijanski rečenicu: „dove non se tira, la non se destira. Zatim se znamo, odkud je došao onaj glas: da nerezinski Hrvati, ako žele imati svog učitelja,

da će ga morat plaćati „svora broka“. To se daje tumačiti ili da će nerezinski Hrvati sami po sebi plaćati ili da će im se povisiti porez, kako bi se isti nerezinski Hrvati privili hrvatskoj školi. Piše se dakle, da je vasa uprava, gospodine načelnice, bez okora? A zašto dakle niste jednako pravedan srakomu? Vi ste najprvo predložili u obćinskoj sjednici, da se koli u Osoru toli u Nerezinah talijanskim učiteljem iz obćinaca blagajne povisi svrakomu učitelju po 100 for. povrh redovite plaće: a kad ste ovo izposlovali, onda u drugoj sjednici dobili ste većinu glasova od onih, koji znadu samo klimati glavom, da talijanski učitelj bude u Nerezinah istodobno i ravnajući učitelj, a tim, da hrvatski učitelj izgubi stan u naravi i pašal od 60 forinti; učinili ste to za to, da talijanska škola dobije učitelja tako lakše; a za hrvatsku da se ne natječe nijedan učitelj.

Dobro se ne pozna, dok se ne izgubi, veli naš puk. Mi mislimo, da je malo koja obćina u Istri, koja posjeduje obćinskih dobara (komnada), kao što je naša, pa i glavnic (kavaldi), na koje godimice utjerava interese, bez dvojbe nijedan ih neće toliko brojeiti. Obćinska dobra dosad su uživali jednaku Osorani i Nerezinčani, ali nazad godina naš šijor Jure, dco je posjeći drva većim dielom, što spadaju pod nerezinski odlomak; iz toga kad je nerezinska gora čista, a osorska puna, sunalo nekomu u glavu, da Nerezine budu odćepijene od Osora; neka Nerezinčanom bude ono, što im pripada po starom i porječnom katastru, a neka se svake godine odobri posebni proratan (preventiv) koli za Osor toli za Nerezine. Prometnu svake godine raste i promda ga većina obćinskih sarjetnika ne potvrđuje (Kako to? Op. uređ.) ipak je na papiru duga, kojeg će kasnije nerezinski puk krvavo platiti Osoru. Sbog dieljenja komnadae nekiji podješe narodnomu zastupniku g. dra. Laginji. Oraj ih je dobro naputio, da bi se to dalo izvesti bez pravde, kad bi se uzelo u obzir, da „keli Osorani toli Nerezinčani sinovi su jedne te iste matere obćine, koji su uvijek imali ista bremena i iste polakšice, te za to ne po kufninja, na koje se nije nikad pazilo, već po dušah imala bi se razdijeliti obćinska dobra. Doznao zato naš „šijor“ Jure i drugovi, nagovorili naše zastupnike, pa tako odlučili, da se mirno razdijeli; ali dakako dobro za Osorane, a zlo za Nerezinčane, što je valjda vidio nerezinski odbornik Monozit, pak je ostupio od odbora. Kako se pako ta stvar kuca i mjesa, koja je imala već doći do razdijeljenja, mećno je razumijeli. Svakako je žalostno, ali istinito, da se Osorani sad Nerezinčanom rugaju; da će im malo dati; a i sami Nerezinčani ne znaju, što će im „furešiti“ dati, niti kako će im biti, kad se razdijeli komnada. Dragi mešani, mi sada ne pozajemo, što gubimo, ali čemo opoznati, kad izgubimo. Već nam je filoksera uništila trstje, slabo prolazimo sa prodajom drva u Metubih; oni, koji su u Americi, čujemo, da im je mršavo izplaćen njihov krvavi trud, i svako toliko javljaju, da im je preslala rbota; a što je još gore, raste i uzmožava se u ovom mjestu broj pučanstva. S druge strane poštežno prehraniti svoju obitelj, plaćati liečnika i školu, učitelje babu, šumare (gvarđijane), obćinskoga tajnika, uzdržati mjesedno siromaha, plaćati za bolnice, poreze ili štitru i drugih što potrebno, sve nam je ovo do sad bilo lahko izplaćivati, jer su nam pomagala obćinska dobra, ali odsad sve će ovo pasti na siromahski nerezinski puk, ako ovaj bude zadovoljan, što mu Talijanaši daju i ostaje li stari katastar.

Sve ove nevolje, koje nas do brza čekaju, mogle bi se na vrijeme prepriječiti, kad bi se stavilo na handu? nike kaptice, a mi Nerezinčani držali se ovoga načela: „kad se bratce s bratcom slaže, u svemu mu Bog pomaže“. Ni nismu samo ovi griesi naših Talijanaša, imadu ih Rapočani još u svojoj torbici, te zato „šijori“ Talijanaši do vidjenja!

Rapočani. Oglas jeffimbe. Upozorujemo naše poduzetnika na oglas jeffimbe, što ga donasamo na četvrtj stranici i koji govori o gradnji zvonika u gradu Buzetu.

Otvoreno pismo 1) P. N. Gospodi popu Franu Volariću vjeroučitelju, Alberta Brozovića i Petra Matančića učiteljima pučke uč. učione, svima u Vrbniku.

Primiv jedva danas očitovanje od g. urednika „Naše Sloga“ upravljam Vam ovo moje otvoreno.

Budući ste Vi sastavili dopisa u 34 broju, istotako pripisana u 37 br. „Naše Sloga“ t. g. logično sliedi, da ste Vi sastavili dopisa iz Vrbnika od 25. srpnja izvršena u 31 broju „N. S.“, kojim jeste moram javno ogradjivati se proti Vašim osvadam i napadajam.

Priobitjenju bez odgovornosti a po cijenku. Op. Ured.

Za pravo i pravicu i za dobro svoga hrvatskoga naroda uvijek sam bio neusmiljen pa bilo proti svomu rođjenomu bratu ili kojem iudjaku. Prije nego će se proti komu pisati u koga sam ja tebeže u obranu uzeo na uštrb narodne stvari, treba pogledati na sebe. Neka kažu nekoga gospoda od Vas, da nisam nikada talijanski predavali u pučkih školah. — Vidis slanku u očima brata tvoga, a ne vidis brvna u očima svojima. Proučite prije razvoj narodne borbe. Na ovo što su drugi bili sada živi ili mrtvi za narodnu stvar uradili, trudili se, obradili, trpjeli i proganjani bili, ne biste Vi velikani za uzdarje sada sprdali se i igrali njihovim rodoljubijem itd. itd.

Što se tiče moga neokaljanoga domoljuba, Vi jeste gospoda jošte za sada veoma duboko ispod mene zato Vaše otrovne strijele do mene ne dopiru, i meni nadite nemogu.

Da bih ja bio onakov, i ja bih drugovao i igrao se sa talijanskimi dotepnici i financijalnim strazari, i branio bih i zagovarao jezičave babe, i to čisto šarenjačke krvi.

Ovim završujem ostajuc koji sam i prije bio. Djela i žrtve, a ne vikanje brane i dižu domovinu!

U Vrbniku, 2. listopada 1896.

pop Niko Tuković.

Listnica uredništva.

Gosp. N. J. Mlaka. Izvolite se obratiti ravno na g. pisca u Zagreb, poštom će Vam sve. Vam i snajedu Josipu prijateljski odzdrav!
Gosp. dopisnikom: Lovran, Motovun itd. itd., drugi put; Živili!

Listnica uprave.

Gosp. Iv. K. Greatt Falla. Montana Novca neima; list stoji 5 for. i više poštarina. Živili!

C. k. namjestništvo u Trstu

Broj 21664

II.

Razpis

natječaja za gospodarske stipendije.

Visoko c. kr. ministarstvo poljedjelstva dozvolilo je odlukom oktobra o. g. za dojučaće dvie školske godine 1896/7 i 1897/8 četiri stipendije godišnjih 120 for. za mladiće hrvatske ili slovenske narodnosti iz Trsta i Istre, koji hoće da polaze zemaljsku vinarsku, voćarsku i poljedjelsku školu na Grmu kod Novog mjesta (na Kranjskom).

Molitelji za ove stipendije imaju podnesti svoje molbenice podpisanom namjestništvu do 15. oktobra ove godine.

Molbenicam valja pridati:

- 1.) krstini list; (za upis u školu treba je dovršenih 16 godina — iznimice samih 15 u slučaju osobito čvrstog tjela, — te ne prekoračene 24. godine.)
- 2.) domovnicu;
- 3.) liečničku svjedočbu o dobrom zdravlju i fizične sposobnosti za obavljanje običajnih gospodarskih djela.
- 4.) svjedočbu barem o dovršenoj pučkoj školi sa dobrim uspjehom.
- 5.) svjedočbu o ciepljenju kozica;
- 6.) običnsku svjedočbu o dobrom ponašanju, podpisanu i od župnika;
- 7.) svjedočbu o imetku i gospodarskih odnošajih prositelja;
- 8.) Prije ustupa u školu morat će se mladići podvrii prijamnom izpita u dokazanje svoje pripravnosti za učenje.

Školska godina 1896/97 počne se 1. novembra. O pobližih obavještih rad. polazka škole može se popitati kod političkih kotarskih oblasti.

Od c. kr. namjestništva

U Trstu, 14. oktobra 1896.

Br. 2687

Oglas jeftimbe

Daje se na obće znanje, da će se na 31. tekuceg mjeseca od 10 sati prije podne do 12 sati o poludne održavati u ovom obćinskom uredu javna jeftimba za dostabtu gradnje novog zvonika u ovom gradu.

odgovorni urednik i izdavaatelj Mate Mandić

Ovo će se poduzeće dostati najboljemu nudiocu izpod uzkljene cieni od for. 10.400.

Svaki će nudloc morat položiti u imc jamčevine for. 1000 u novcu ili u državnih obveznicah, koje će se poduzetniku pridržati u ime jamčevine, a svim ostalim odmah vratiti.

Ostali uvjeti i spisi gradjevne osnove stoje svakomu na vid izloženi kod podpisanoga, u uredovno vrijeme.

Od obćinskoga glavarstva

u Buzetu, 13. oktobra 1896.

Glavar:

Dr. M. Trinajstić.

DROGERIJA

na debelo i drobno

G. B. ANGELI

TRST

Corso, Piazza della Loggia 1.

Odlikovana tovarna Gopičev.

Velika zaloga olinatih barv, lastni izdelok. Lak za kočije, a Angeličkoga, iz Francije Nembijske itd. Velika zaloga žutih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lak za parkete in podo.

Mineralne vode

iz najboljih znanih vrelcov kakor tudi romanjsko šveplo za švepljanje itd.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

(registrirana zadruga s ograničenom jamčevinom).

u Trstu Via Molin piccolo br. 1, I. kat

(Ostav nove poštanke sgrada.)

Daje posode na uknjižbe uz 5 1/2%; na mjenice po 6%; na zaloge po 8 1/2%. — Prva štedovne uložke uz 4%. — Ureduje svaki dan od 9—12 sati prije podne i od 3—4 sata poslje podne, a u nedjelju i u praznici od 10—12 sati prije podne. Izdaje se svaki ponedjeljak od 11—12 sati prije podne i svaki četvrtak od 3—4 sata poslje podne. Glavne dionice vrijede 200 kruna. Zadrugine dionice mogu se platiti u mjesečnih obrocih po 1 for. a vrijedi svaka 10 for.

Velika lutrija u Inomosta po 50 novčića.

Vučenje već 7. novembra

Glavni zgoditak

75.000 krunah. U gotovom sa 20% odbitka.

Srećke po 50 novčića. preporuča: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Mandel & Co, Girolamo Morpurgo, Ign. Neuman, Marco Nigris, Enrico Schiffmann.

U ljekarni E. Tomaja nasljednik

A. WINGER

u Zagrebu, Ilica broj 12.

dobivaju se osim svih ostalih liekova nekoji obće prokušani i vrlo koristni osobite preporuke vrijedni liekovi:

Mazilo proti kostobolji ili protinu, reumatizmu, kalamju i tiganju u kostih, ukocenošći ili grčevom u žilah, boli u kukovih i križicah, kostonom pogacnu, probadanju, srakovrstnim nazebam. — Cijena 80 novčića.

Sladka voda za kašalj ili breh i za prsa, kojom se lieči kašalj, prehlada ili katar u prsah, plućih, teško disanje, promuklost u glasu, sipljanje. — Cijena 80 novčića.

Pojačeni željezoviti sirup djeluje proti slabosti, bjelociti, skrotuznosti, podublosti, djetinjoj krležavosti, ženakim bolestim, slabokrvnosti, nemoći. — Cijena 80 novčića i 1 for.

Pojačene švedske kaplje ili švedska životna tinktura (Lebensessenz). Ovim se glasovitim sredstvom očisćuje krv i zlatenica, popravlja i okrepljuje želudac i ublažuje glavna bol, olakšava teginja ili mučnina, tjera napuhlost i vjete, otklanja se bol u šikici, želudacne grčeve, žutica, groznica ili zimnica, zavijanje ili griznja u trbuhu. Tko ovu toll koristno djelujuću švedsku tinkturu redovito pije, sačuvat će si zdravlje, tjelenu snagu i zapriječiti razne bolesti. — Cijena 80 novčića i 1 for.

Prah za blago ili za mravo, koji svakomu poručam za konjski keh ili kašalj, za volove, krave i svinju, za lagano čišćenje, za obječivanje želudca i probave, kada blago neće rado šderati, pa se napuhaju. Krave dajuju od njega više i boljega mlička, konji postaju čilji i jači. — Cijena jednom omotu 45 novčića.

Švajcarske pilulice, najsigurnije sredstvo za čišćenje i snajenje želudca ili štomaka i crieva, za otvaranje proti zapeljivosti, navali krvi u glavni i prsa, tromosti ili težini. — Cijena 80 novčića i 1 for.

Mazilo za blago osobito za kojej i volove proti kostonoj boli, grčevim, nastegnutim žilam, ukocenošći i oteklini poslje teškoga napora, za obječivanje i okrepljivanje žila i žirava. — Jedna flaša 80 novčića.

Tekućina proti izpadanju vlasi površnja i unani korenje vlasi, odstranjuje prhuti i posječjuje rast kosa. — 1 flaša 80 novčića.

Mast proti bljazi, kvasam, poročini i ospotinam. — Jedna lončić 50 novčića.

Fine parfume, mirisave vodice, razne pomade i boja za farbanje kose, za sice kose poerne, fine sapune, praške za gospodje, sredstva za poljepšavanje; praške za čišćenje zubi, tjestine za zube, od kojih zubi pobiećuju.

Spuzve za umivanje, kefice za zube. Razne sprave iz kaučuka, bandaže, povoje za rane, pojase, kirurške sprave. Ruskog čaja, finog Jamaika-Ruma, Malaga-vina, franczckoga Cognaca.

ZALIHA MINERALNIH VODA. Sve po novinah oglašene medicinske specijalitetete.

Tko naruči za pet forinta vrijednosti, plaćam sam poštarinu.

Antiseptična voda za usta i zube sačinjavu se zubi od kvarenuja, zapriječuju i ublažuju zubobolja, učvršćuju meso oko zubi, razfrkavaju usta, uklanja neugodan vonj. — 1 flaša 60 novčića.

Fina smrekova esencija (Fichtennadel Essenz) za čišćenje i razkućivanje zraka u sobah, za disanje i za plućebolne. — Po 60 novčića.

Antisutin. Prah proti snajenju ili potu, proti zajednici. — Škatiinja 50 novčića.

Tinktura za kurje oči izvratno sredstvo. — Cijena 60 novčića.

Dra. Spitzera pomast za lice proti sunčanim pješegam, madašćem, raznim pješegam ili šekovom, odstranjuje prekomjerno ruzmenilo lica i nosa, ljepost, ospotina na licu; proiradžja gladokot, njeznost; bjelociti i čmoca obrasa i ruku. — Cijena većem lončiću 1 for. K tomu spada još boraksor sapun po 40 novčića.

Puder-Eglantine. Najbolje sredstvo za poljepšavanje i pomlađivanje lica te posva nikodljiv i ugodnog mirisa. Nagradjeno na pariskoj izložbi sašastnom diplomom. Dobira se u bojah: bijeloj, ružičastoj i žutastoj. — Cijena kutiji 1 for.

Savon Eglantine. Najčistiji sapun od svih sapuna. On osvježuje te pomlađuje lice. Stavljenu je od najčistijih stvari, a odlikuje se vanredno ljubkim mirisom. Jedan komad stoji 50 novčića.

Mirisna žesta za sobe kaditi, šire po sobi preugodan miris. — Flašica 80 novčića.

Otrov ili čemer za stionice ili kumake. — Flašica 50 novčića.

Antifebrile od Rodolpha proti groznici ili zimnici. — Manja lončića 70 novčića.

Polibronov sirup po dru. Nikoli Selaku lieči uspješno bolesti širava, nepokoj, glavobolja, trzanje, historiju, začuha, razine grčeva. — Cijena 1 for. 50 novčića.

Ljekovito Pepsinovo vino proti želudacnom kataru, lošoj probavi. — Cijena 1 for.

Seker Extrakt za bolest jetara i slezene. — Cijena 1 for. 25 novčića.

Tiskara Dolenc